

Sauene i Blåheimen

En dag som Vesle-Kvinten
tuslet omkring i Blåheimen og gjætet geitene, kom Stor-
Kvinten bortover til ham og sa:

— Det skulde sannelig være både godt og gagnlig å
få slå til seg noen sauer og. Så mange geiter vi har, kan
du trygt ta med deg to av dem og se om du kan få av-
hendet dem i gildt sauebruk.

Jo, det syntes Vesle-Kvinten også var både godt og
gagnlig, og dermed ga han seg til å plukke ut de to gei-
tene som de helst kunde unnvære.

Så stappet han skinnranselen sin dyktig med niste
og ruslet avsted med de to geitene. Da de hadde gått

slik både vel og lenge, rakte de borti ei gammel kjerring som satt oppi berget og gråt og bar seg ille.

— Hva er det du gråter for da, gamlemor? sa Vesle-Kvinten, det gikk ham så sårt til hjertet.

— Trøste og bære meg, klaget hun seg. Den eneste sønnen min er kommet bort på saustøla nord i Blåfjellet, og no sørger jeg meg nesten ihjel.

Da hun fikk se Vesle-Kvinten dra på disse to geitene, måtte hun da virkelig spørre hva mening han hadde med dette.

— Jo, sa Vesle-Kvinten, jeg skal til saustøla nord i Blåfjellet til saukongen og avhende disse to geitene i skikkelig saubruk, hadde jeg tenkt.

— Løkka stå deg bi, gutten min, og skulde du være så heppen kar at du rakte borti sønnen min som kanskje ligger død inne på fjellet, så må du gjøre så vel å skikke ham til meg med det samme. For dette vil jeg gladelig gi deg tre av de gildeste sauene jeg eier og har.

Så ruslet da Vesle-Kvinten videre med geitefølget sitt, til han langt om lenge gikk beint på en gammel kall.

Denne kallen diltet omkring i skogen og grov og snuste mellom buskene.

— Hva i all verden er det du går og snuser etter da? sa Vesle-Kvinten.

— Å, svarte kallen, det er vel ikke å undres over når den eneste datteren min er kommet bort. For alt jeg vet så ligger hun kanskje død et sted inne på fjellet, — å, jeg sørger meg nesten ihjel! Men hvor har *du* tenkt deg med *slikt* følge da?

— Jeg skal til saustøla nord i Blåfjellet, jeg, svarte Vesle-Kvinten. Til saukongen og avhende disse to geitene i rettelig saubruk, hadde jeg tenkt.

— Løkka stå deg bi, gutten min. Og skulde du være så heppen kar at du så noe til datteren min, så må du gjøre vel og skikke henne hit med det samme. For dette gir jeg deg gladelig de tre gildeste sauene jeg eier og har.

Vesle-Kvinten og geitene luntet videre.

Da de hadde gått både lenge og langt og lenger enn lengst, rakte de borti en urgammel, mosegrodd skikkelse av ei kjerring som sto klemte mellom noen kjemperøtter. Hun bar seg ille og kom ikke av flekken.

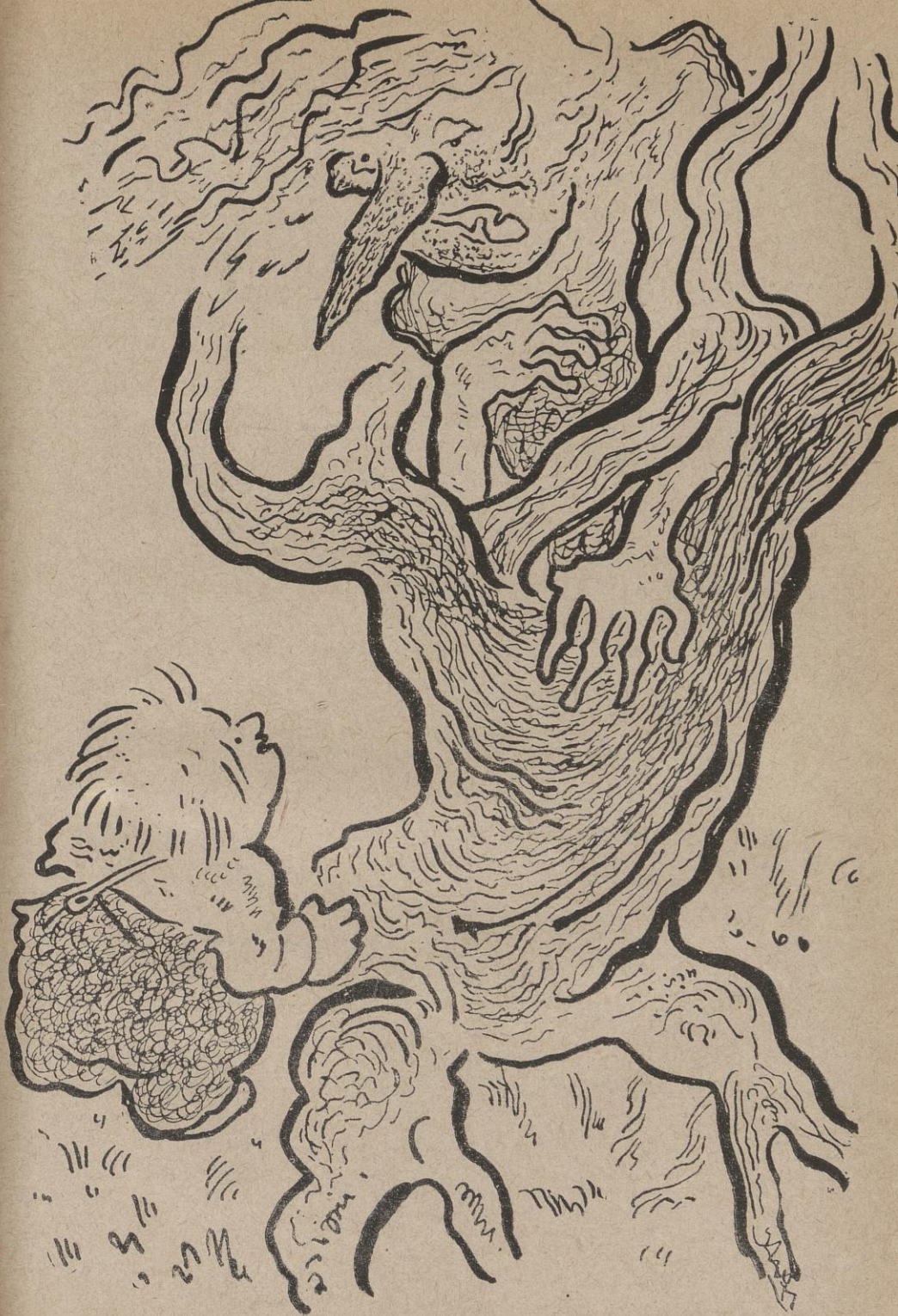
— Å, stakkars deg da, gamlemor, sa Vesle-Kvinten. Jeg skal hjelpe deg ut av klemma, jeg.

Dermed tok han fram knivstellet sitt og ga seg til å spikke og spikke i røttene. Da kjerringa langt om lenge kom seg løs, ble hun så gla at hun rent gråt av glede.

— Her har jeg stått i klemma i sju døgn, sa hun, og alle folk som gikk forbi meg ga meg ikke annen bistand enn flir og stygge ord.

Da hun fikk høre hvilket ærend Vesle-Kvinten var ute i med geitefølget sitt, sa hun:

— Ta den grønne steinen her og ha den vel bevart i lomma, den vil hjelpe deg over alle farer. Jeg kjenner saukongens makt i Blåfjellet, jeg, og sannelig kunde det gått deg ille nok dersom du ikke hadde møtt meg no. Folk som trækker på sauraksten i Blåfjellet på denne tid av døgnet, blir forgjort til sau når de møter saukongens blikk. Når trolleskapen ikke vil bite på deg, kan du nok skjønne at kongen vil få stor respekt for deg, og geitene bytter han da så gjerne bort i sauer. Men når han no ber deg velge i flokken, så må du være klar over at alle sauene er klippet i ørene så nær som to stykker. De to sauene skal du ta med deg.

— Her har jeg stått i klemma i sju døgn, sa hun.

Vesle-Kvinten takket for gode råd og ruslet videre. Da han hadde gått både langt og lenge, kom han da endelig fram til Blåfjellet. Der hadde han ikke før tatt i grindleet før selveste stygge saukongen sto rett foran ham og riktig boret ham ned med de grønne øynene sine.

— Hva er du til gutt og kar som det ikke vil bite trolldom på da? Og hva mener du med å ha et slikt aparte følge? spurte han.

— For å svare på det første, så kan hverken troll eller vold bite på meg, og for å svare på det andre, så tenkte jeg du kunde skaffe meg et rettelig saubruk for disse to geitene, svarte Vesle-Kvinten.

— Jaså ja, du tenkte vel det, svarte kongen. Han fikk rettelig respekt for gutten, og derfor tore han ikke riktig si nei heller.

— Slipp geitene dine da, gutt, og så leiter du deg ut to sauer og peller deg av gårde før jo heller.

Vesle-Kvinten så gjorde, og da han hadde lett både vel og lenge, fant han de to sauene som ikke var klippet i ørene. Dermed ga han seg på heimveg igjen.

— Nå, sa Stor-Kvinten da han så sønnen sin komme

draende med sauene, det var ikke rare geitene du fikk heller, ser jeg, men en skal aldri være fortulla og dømme sauene etter ulla.

Men som det lakket utpå seinhøsten og sauene ikke vilde gi hverken ull eller melk, ble Stor-Kvinten rettelig harm, skrallere saubruk hadde han aldri i sine levedager sett maken til. Han skjente og smelte Vesle-Kvinten huden full hver evige dag som gikk. Den vesle både gråt og bar seg og visste ikke sin arme råd. Så bestemte han seg for å gå tilbake til saukongen med sauene igjen. Men som han skulde samle seg avgårde, ble han var at den grønne steinen i lomma hans var borte. Så var det ikke noe mer å gjøre med det da, klaget han seg.

No hendte det en dag da Vesle-Kvinten gikk omkring i Storheia og gjætet, at far hans kom leggende med en diger øks i neven.

— No er jeg jamen både arg og lei av disse usle sauene, skreik han. Dermed hogg han hodet av begge to.

Men da skjedde det noe rart. Både den store og den vesle Kvinten mistet både munn og mæle av bare forbauselse. I stedet for de to sauene sto det en gutt og ei jente og så seg rundt.

— Hurra, far, skreik Vesle-Kvinten, han hoppet ende opp i været og bar seg som en tulling, så gla var han. Det var forgjorte sauer dette her, skjønner du, og no vil jeg syne dem hver især vegen heim, og når jeg så kommer tilbake, da skal du få se!

Den gamle kona ble ør av glede da hun fikk igjen gutten sin, og den gamle kallen ble det ikke mindre da han fikk se datteren sin. Vesle-Kvinten fikk tre gilde sauer hos hver av dem. Og da Stor-Kvinten fikk seks gilde sauer i stedet for de to skarve geitene, ble kanskje han enda gladere enn noen av de andre.

— Du Vesle-Kvinten, du Vesle-Kvinten, sa han.